

פרי קודש הילולים

בס"ד • פרשת תרומה תשפ"ד • גליון מס' 100 • שנה ג'

דבר המערכת

הופעת "גליון המאה" מהווה בהחלט ציון דרך.

בסייעתא דשמיא, במשך שנתיים, שבוע אחרי שבוע, זכינו לדובב את שפתי רביה"ק בעל ה"קודש הילולים" זיע"א, ע"י לימוד דברי תורתו, והתחזקות בעבודת ד' בזכותו. הופעת 100 גליונות אינם דבר של מה בכך.

את הכח והעוצמה אנו עוברים מכלל צאצאי רביה"ק זיע"א, המתענגים על נועם האמרים, וזוכים לקיים את בקשתו, ללמוד ולומר דברי תורה בשמחה.

עם כניסתנו לשנה השלישית, זכינו בשבוע שעבר ל"כינוסי צאצאים" ברחבי הארץ לקראת יומא הדילולא, עשרות מצאצאי רביה"ק התכנסו, שינו מדותיו, והתחזקו בקיום בקשותיו והדרכתיו.

כעת זוכים אנו ל"פעמים חדשות", בעריכה חדשה ומרעננת של הגליון. יישר כחו של האמן המעצב, הר"ר **אברהם קאהן** הי"ו, מצאצאי רביה"ק (חתן הרה"ח ר' יחזקאל פדר הי"ו חתן הרה"ח ר' הילל יחיאל פולק ב"ר אליעזר ב"ר אברהם יהודא בן רביה"ק זצ"ל), שתרם מכשרותו לפאר ולרומם את הפצת תורת רבינו זקנינו, והגיש בפנינו "תורה מפוארה בכלי מפואר".

זכות רבינו הגה"ק תגן עליו ועל כל בני ביתו, ויתברך בברכת הצלחה וסייעתא דשמיא בכל מעשיו ידיו, ויזכה לבנים וב"ב עוסקים בתורה ובמצוות. יישר כח לרזים מכל משפחות ענפי הצאצאים, המעבירים אלינו את דבר השמחות בקרב משפחותיהם, לברכם על השמחה. בהזדמנות זו אנו קוראים לצאצאי ענפים שעדיין אין רכז במשפחתם, שיצטרפו ויודיעו לנו על איש קשר מתאים ממשפחתם, ויזכו לבשר אך טוב כל הימים.

בקשה נוספת, שהועלתה בכינוסי הצאצאים, למצוא מתנדבים בכל איזור ריכוז של צאצאים, שיחלקו את הגליון השבועי מודפס, לטובת אלו שאין להם אמצעי דואר מקוונים. המתנדבים למטרה זו מתבקשים ליצור קשר עם המערכת.

נחתם בקריאה של חיבה לכל אשר נדבה רוחו להיות מהעושים ומעשים להפצת תורתו ומורשתו של זקננו זיע"א, בעריות ויזמות נוספות, או בתרומה לטובת המשך הפעילות, לפנות אל כתובת המערכת, ויזכו לכל הברכות האמורות בתורה. ויהי' שזכותו הגדולה של רבינו זקנינו הגה"ק תגן עליו ועל כל ישראל, אמן.

בברכה נאמנה
יחזקאל פולק
רמת יזניץ, חיפה

דברי תורה

ענפי הספה"ק "קודש הילולים"

כאשר טעמי המצוה וכוונותיה נסתרות מבינתנו, עלינו לקיים את מעשה המצוה כמאמרה

מפני הענין, אלא "כי שכן עליו הענין", היינו שפנימיות כוונות המשכן היתה נסתרת, ולא היה יכול משה להגיע לפנימיות הכוונה שבמלאכת המשכן.

וזת הרמז בדברי המדרש, שבשעה שאמר הקב"ה למשה לעשות משכן, אמר משה, "שדי לא מצאנורו שניא כח", כי אי אפשר להשיג את עומק הכוונה במלאכה זו. אבל אחר כך, "לכך אמר משה, וישב בסתר עליון", ואמר את כל המזמור עד "ויהי נועם ד' אלקיני עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו". והיינו שהבין שאכן הקב"ה הוא "יושב בסתר", ואין כוונותיו גלויות לנו, אך עלינו לעשות על כל פנים את "מעשה ידינו", ואז "ומעשה ידינו כוננהו", אף בלא הבנתנו.

(ה"א - רבו)

וְעִשׂוּ לִי מִקֹּדֶשׁ וְגו' (שמות כה, ח). **אִיתָא** במדרש (שמות רבה לד, א), "ועשו ארון עצי שטים", הה"ד (איוב לו, כג) "שדי לא מצאנורו שניא כח" וכו'. בשעה שאמר הקב"ה למשה, עשה לי משכן, התחיל מתמיה ואומר, כבודו של הקב"ה מלא עליונים ותחתונים, והוא אומר עשה לי משכן וכו'. לכך אמר משה, (תהילים צא) "יושב בסתר עליון".

והנה איתא בשל"ה הק' (פר תרומה תורה אור, ד"ה אמנם דרך פרט), שבכל מלאכת המשכן יש בה רמזים עמוקים, אשר לא יוכל האדם להשיגם בשכלו, וגם משה רבינו לא היה יכול להשיגם. וזהו דכתיב (לקמן מ, לה) "ולא יכול משה לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענין וכו'", ולכאורה הרי לבני הר סיני נאמר לעיל (כה, יח) "ויבוא משה בתוך הענין וכו'", ואם כן למה לא היה יכול לבוא אל המשכן

דברי התענוגים

מאת רבינו בנימין וואלף בן רבינו יואל זצ"ל רייכלס אב"ד שאפי, מח"ס "דברי התענוגים" חותנו של רבינו הגה"ק הילל זקן זצ"ל אב"ד אייבשיץ

"ויקחו לי תרומה"

פירש רש"י, 'לי לשמי'.

היה קשה לרש"י, הלוא כל העולם שייך להקב"ה, כדכתיב 'לה' הארץ ומלוואה, ומיהו 'לי' שיקחו משלהם ויתנו להש"ת. לכן פירש, 'לי לשמי (רא"ם וגור אריה). ולולי דמסתפינא היה נראה לי לפרש כפשוטו, 'ויקחו לי, מרשותם לרשותי.

דאיתא במסכת ברכות (דף לה), רבי לוי רמי, כתיב 'לה' הארץ ומלוואה, וכתיב 'השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם. לא קשיא, כאן קודם ברכה, כאן לאדר ברכה וכו'. רבי חנינא בר פפא רמי, כתיב 'ולקחתי דגני בעתו וגו', וכתיב 'ואספת דגנך וגו'. לא קשיא, כאן בומן שישאל עושיין רצונו של מקום, כאן בומן שאין ישראל עושיין רצונו של מקום [פרש"י, בומן שעושיין רצונו - הרגן שלהם, וכשאין עושים רצונו, נוטלו ומראה לדם שהוא שלן]. ונראה לומר, שגם את הסתירה בין 'לה' הארץ ומלוואה' לבין 'הארץ נתן לבני אדם', מתרין רבי חנינא בר פפא באותו תירוץ, כאן בומן שישאל עושיין רצונו של מקום, כאן בומן שאין ישראל עושיין רצונו של מקום. ואיתא במסכת יומא (דף ד), רבי זריקא רמי קראי, כתיב (להלן מ, לה) 'ולא יכול משה לבוא

אל אהל מועד כי שכן עליו הענין, וכתיב (בסוף פרשת משפטים, לעיל כה, יח) 'ויבוא משה בתוך הענין'. מלמד שתפסו הקב"ה למשה והביאו בענין, ע"כ. ועל כרחך צריך לומר דרבי זריקא פליג על סברת רבי יוסי במסכת סוכה (דף ה), דיליף מ'השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם, שלא עלה משה למרום אלא רק למטה מ'שמים' - כי לפי רבי זריקא, כמו שתפסו הקב"ה למשה והביאו בענין, יהיה יכול גם להעלותו למעלה מ'שמים'. ואת הפסוק 'השמים שמים לה' יירושו ר' זריקא כנזכר לעיל, 'השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם, בומן שישאל עושיין רצונו של מקום, ולה' הארץ ומלוואה, בומן שאין עושיין רצונו של מקום.

ובזה יאירו הפסוקים בסמיכות הפרשיות. 'ויבוא משה בתוך הענין, וקשה, הלוא כתיב 'ולא יכול משה לבוא אל אהל מועד כי שכן עליו הענין'. וצריך לומר כדרשת ר' זריקא, שתפסו הקב"ה למשה והביאו בענין, ולפי סברא זו צריך לומר, שכשישראל עושיין רצונו של מקום אז מתקיים 'הארץ נתן לבני אדם', ורכושם נקרא על שמם. ובומן שקבלו ישראל את התורה ואמרו 'נעשה ונשמע' ורואי שהיו עושיין רצונו של מקום, לכן שייך שפיר לומר 'ויקחו' משלהם ויתנו 'לי', ודוק. וקל להבין, כי לדעתנו פשוט נבין הוא.

יומא דהילולא

כאשר הזכיר את שמו בסילודין, והוזכרו המסורות השונות בדבר האירוע שבעקבותיו זכו, הוא וש"ב הגה"ק רבי הילל מקאלמייא זצוק"ל, שרכם קרא עליהם 'קודש הילולים לה'.

בבני ברק, השמיעו מדברותיהם הרה"ג **יעקב יוסף כהן**, הרה"ח **שלמה זלמן הוס**, והמארח הרה"ח **ח"י זאב אורן**, וגם שאר הנאספים העבירו עובדות ומסורות המקובלות בידם מבית אבותם. נלמד בצוותא מאמר מתוך הספה"ק בפרשת משפטים, בענין ענוה ושפלות הרוח, וצייין שרבינו-זקננו היה אות ומופת למידה זו. כן תוארה השתלשלות הוצאת הספר הק' לאור עולם, ביוזמתו הנמרצת של הרה"ח ישראל מרדכי ביקסנשפנר ז"ל, יזכור לו אלקים לטובה.

באלעד, הסבו למעלה משני מניינים של צאצאים לסעודת הילולא, ושמעו מהמארח הנכבד הרה"ח **אליהו פולק**, בנו של הרה"ח ר' הילל יחיאל ז"ל, את המסורות שבידו בשם זקנו הרה"ח ר' אליעזר פולק זצ"ל נכד רבינו זי"ע, שהאריך ימים ונפטר לבית עולמו בשנת תשל"ו. כמו"כ שיתף את המסוכים ברשמים העזים מהנסיעה המיוחדת לציון הק' בסארענגן לפני שנתיים. פרקים מתולדותיו וצוואתו של רבינו הגה"ק זצ"ל נשמעו מפי **הרב יצחק שלמה פרקש** (עורך הגליון "פרי קודש הילולים"), שהגיע במיוחד מחיפה להשתתף בכינוס.

המשך בעמוד הבא

בהתרוממות רוח התקיימו ברחבי הארץ "כינוסי צאצאים" לקראת יומא דהילולא של רבינו הגה"ק בעל קודש הילולים זי"ע, שחל ביום שבת קודש א' אדר ראשון.

ליד שולחנות ערוכים, התכנסו עשרות מצאצאי רבינו, בליד שישי פרשת תרומה אור לא' דר"ח. בבני ברק התאספו בבית משפחת הרה"ח **חיים יהושע זאב אורן** זי"ו; באלעד, בבית משפחת הרה"ח **אליהו פולק** זי"ו; במודיעין עילית, בבית בנו **הרב יצחק מנחם פולק**; ובבית שמש, בביתו של הרה"ח **ברוך רוזנברג** זי"ו. בירושלים התקיים הכינוס בשבת קודש בעת סעודת רעוא דרעווין, **בבית הרב אברהם אליעזר הוס** זי"ו.

מזשתתפי כל הכינוסים הגיעו רשמים זהים. עצם ההתכנסות היתה חידוש מרגש, המשתתפים שמחו להכיר איש את קרובו, והתפתחה שיחה אודות השתלשלות הענפים השונים של הצאצאים. בין ניגון התעוררות למשנהו הועלו נקודות ציון חשובות מתולדות חייו של זקננו זצ"ל, מהם ניתן ללמוד מוסר השכל על מסירות נפשו ללימוד התורה, בשיבת מרן החתם סופר זי"ע. כעדותו (בהקדמה לספרו): "והיינו מקיימים חיי צער גדול תחידה... וכמה זמנים בלי לטעום שום תבשיל, ולחם אכלתי במשקל, וגם זאת לא בכל יום...". עוד דיברו על התקשרותו לרבו, אשר כל ימיו היה נזקק מלוא קומתו

דברי תורה

ענ"י הספה"ק "קודש הילולים" - המשך

העושה מצוה וכוונתו לעשות רצון המצוות, ייחשב לו כאילו כיוון בכל כוונתיה וסודותיה

וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה (שמות כה, ב).

פירש רש"י "לי לשמי". ונראה לפירש הרמז, דהנה בכל מצוה יש כוונות עמוקות על כל פרט ופרט, ואפשר שיעלה על לב האדם לאמר, מי אנכי שאקרב לקיים המצוות, ואנכי איש בער ולא אדע את עומק הכוונה של המצוה. אל יאמר כן, כי כיון שיעשה את המצוה בכוונתו לעשות רצון הקב"ה, ייחשב לו כאילו כיוון בכל כוונתיה וסודותיה. גם כמעשה המשכן היו כוונות עמוקות על כל פרט ופרט במידות המשכן וכליו, צורתם ומינם. על כן אמר הקב"ה, "וּקְחוּ לִי תְרוּמָה", "לי לשמי". כלומר, די בזה שתכוונו "לשמי", היינו כדי שתתקיים תכלית המשכן, שהיא "ושכנתי בתוכם".

ג' מדרגות במקיימי מצוות ועל כולם שורה שכונה

וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשִׁכְנָתִי בְתוֹכָם (שמות כה, ח).

איתא במדרש (שמות רבה לד, ג), "אמר הקב"ה לישראל, אתם צאני ואני רועה וכו', עשו דיר לרועה שיבוא וירעה אתכם. אתם כרם וכו' ואני שומר וכו', עשו סוכה לשומר שישמור אתכם. אתם בנינים ואני אביכם וכו', עשו בית לאב שיבוא וישרה אצל בניו וכו'".

נראה לי לפרש הטעם שנקט ג' הגדרות לגבי השראת שכנתו ית' במשכן, "רועה" ל"דיר", "שומר" ל"סוכה", ו"אב" ל"בית". דהנה יש ג' מדרגות בעבודת ד', יש המקיים מצוות ועובד את ד' מתוך יראת העונש בעולם הזה, שלא יגיעו עניות ויסורים, וזו המדרגה הנמוכה ביותר, ובספר חובות הלבבות (שער יחוד המעשה סוף פ"ה) מכנהו "עובד את עצמו". למעלה מזה, הוא הירא מעונש בעולם הבא והגיהנם, ומבקש שכר בעולם הבא. ולמעלה מכולם, עובד את ד' מאהבה, שלא על מנת לקבל פרס, בלא שום פניה. ועל כולם השר"ת משרה שכנתו כל אחד לפי דרגתו.

ולכן מכוונת המשכן בג' בניינים כנגד ג' המדרגות - העובד מיראת העונש והשכר בעולם הזה, הוא כמו הצאן ביד ה"רועה" אשר בידו המקל ובידו צרכיהם, וזהו השם "דיר". העובד מפני השכר והעונש בעולם הבא, הוא כמו כרם הנותן פירות טובים ויין לקידוש ולהברלה, אשר עליו ישנו "שומר". כלפי אלו מכוונת המקדש "סוכה", והקב"ה בא לשכון בתוכם ולשמור אותם. והמדרגה הנבוהה היא של עובד את ד' מאהבה, שלא על מנת לקבל פרס. שהוא כבן לאביו, וגם הקב"ה נקרא כלפיהם כמו "אב" לבניו, ולגביהם מכוונת המקדש "בית".

(ד"א י"ב)

יומא דהילולא

המשך מעמוד קודם

הבעל"ט, לשפוך שיח ותחנונים שיתקבלו לפני שומע תפילה, בזכות זקננו הצדיק ובזכות ההתדבקות בדרכיו.

הגליון "פרי קודש הילולים" חולק לנאספים, וכן ה'הנהגות' שנערכו ע"י הרה"ח הילל שבתי פוקס הי"ו, ובעקבות זה הועלתה המשאלה למצוא רכזים מתנדבים בכל איזור, שידפיסו את הגליון השבועי לטובת אלו שאינם מחזיקים ברשותם אמצעי דוא"ל. המשתתפים הביעו תקוותם להמשך התכנסויות כאלו בכל רחבי ארץ הקודש, ובמקומות מושבותיהם של צאצאים בחו"ל. רעיונות והצעות מעשיות יתקבלו בברכה.

הכינוסים ננעלו בהרגשה מרוממת, ברוח הכתוב 'אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו', להתחזק בקביעות עתים לתורה, בהלכה ובמוסר ובלימוד דברי תורתו, כהדרכתו ובקשתו מצאצאיו עד עולם.

ויהי רצון שרכינו הגה"ק זצ"ל ימליץ טוב בעדנו ובעד כל בית ישראל, להיוושע בדבר ישועה ורחמים, אמן.

במודיעין עילית שמעו המשתתפים שיעור בתורתו של רבינו הגה"ק זצ"ל מפי הרה"ח מרדכי (ברא"א) והרה"ח חיים מאיר הוס. המארח הנכבד הרב יצחק מנחם פולק הזכיר את המסופר על בניית המקוה כסאסרעגען ע"י זקננו זי"ע, ועל השאיפה לגלות מקוה זה בסביבות בית הכנסת, שעדיין עומד על תילו.

בבית שמש, לאחר סיום מסכת ע"י הרב אליעזר פולק (בר"ד), הסבו הצאצאים לסעודת מצוה כמהלכה שיתפו ברשמים וזכרונות מהנסיעה לציון הק', בהשתתפות צאצאים רבים, לפני כשנתיים. כמו כן למדו בצוותא מתורתו של בעל ההילולא. הרה"ח הילל שבתי פוקס העלה עובדות מתולדות חייו של האי סבא קדישא, המעוררות אותנו ללמוד מהנסיונות והקשיים שעברו עליו, לא ליתן מנוחה לנפשנו, אלא להתחזק ולהתעלות בעבודת ה' וכיראת שמים.

במהלך הכינוסים הועלה הרצון העז והגעגועים לזכות להשתטח על הציון הק' ברוב עם, בעז"ה בא' אדר שני

סעודות הילולא

לזכרון עולם

לעילוי נשמת

הרה"ח ר' **יוסף** ב"ר **משה צבי בנימין** ז"ל

(חתן מרת כילא לאזאר בת רבקה הירש בת רבינו הגה"ק זצ"ל)

נלב"ע י"ג אדר תשמ"ג

ונינו האברך החשוב ר' **יוסף** ז"ל

בן יבלחט"א הרה"ח ר' **חיים יחזקאל בנימין** שליט"א

(ב"ר משה צבי בנימין בן מרת מרים רחל בנימין

בת כילא לאזאר בת רבקה הירש בת רבינו הגה"ק זצ"ל)

נלב"ע י' אדר תש"פ

ברכת מזל טוב לצאצאי רבינו הגה"ק זצ"ל

הרה"ח ר' **חיים יחזקאל הערשקאוויטש** הי"ו
(ב"ר מרדכי ז"ל ותבלחט"א מרת י. הערשקאוויטש תחי')

ולבנו הרה"ח ר' **ארי** הי"ו

לרגל נישואי הנכד-הבן החתן **יהודא** נ"ו

עב"ג הכלה תחי'

בת הרה"ח ר' **משה קויפמאן** הי"ו

~*~

הרה"ח ר' **מרדכי מילר** הי"ו

(חתן הרה"ח ר' ירחמיאל ז"ל ותבלחט"א מרת ש. אונגר תחי')

לרגל נישואי הנכד-הבן החתן **מאיר יהודה** נ"ו

עב"ג הכלה תחי'

בת הרה"ח ר' **ישראל שיבר** הי"ו

~*~

הרה"ח ר' **אהרן צבי בריסק** הי"ו

וחתנו הרה"ח ר' **שמעון יחזקאל** ויים הי"ו

לרגל נישואי הנכד-הבן החתן **נחום מרדכי** הי"ו

עב"ג הכלה תחי'

בת הרה"ח ר' **שמואל חיים משה הכהן הרשקוביץ** הי"ו

~*~

הרה"ח ר' **צבי דוד הלוי שטיינברג** הי"ו

ולחתנו הרה"ח ר' **מרדכי שמואל שטאובר** הי"ו

לרגל נישואי הנכד-הבת הכלה תחי'

עב"ג החתן **יצחק אייזיק ויים** הי"ו

בן הרה"ח ר' **ישראל מנחם מענדיל ויים** הי"ו

~*~

הרה"ח ר' **משה צבי שטיינמן** הי"ו

(ב"ר יהודא ארי ז"ל ותבלחט"א מרת ר. שטיינמן תחי')

לרגל אירוסיו הנכד-הבן החתן **ברוך** נ"ו

עב"ג הכלה תחי'

בת הרה"ח ר' **יוסף יהודא ויים** הי"ו

~*~

הרב **ישראל אונגר** הי"ו

(ב"ר ירחמיאל ז"ל ותבלחט"א מרת ש. אונגר תחי')

לרגל שמחת הבר מצוה של בנו

הכה"ח **דוד אריה** נ"ו

~*~

מזל טוב להרה"ח ר' **זאב הוס** הי"ו

(ב"ר דב ז"ל ותלחט"א מרת ג. הוס תחי')

לרגל הולדת הנכד-הבן **חיניק דב** נ"ו

~*~

יהי רצון שיוכו לרוות מכל יוצ"ח רב תענוג ונחת
דקדושה לתפארת אבות, הם וכל משפחתם,
ויתקיים בהם במהרה "בגלל אבות תושיע בנים
ותביא גאולה לבני בניהם", אמן.

יומא דהילולא

ביום י"ג אדר הבעל"ט

יחול היארצייט של

מרת **אסתר** ע"ה

בתו של רבינו הגה"ק זצ"ל

נלב"ע בליל ש"ק י"ג אדר תרפ"ט

ת.נ.צ.ב.ה.

בגליון 52 הובאה סקירה קצרה על תולדותיה

הרבו תחינה

נא להתפלל ולעורר רחמי שמים על אחינו כל בית ישראל הנתונים
בצרה ובשבי העומדים בין בים ובין ביבשה, המקום ירחם עליהם
ויציאם מצרה לרווחה ומאפילה לאורה ומשעבוד לגאולה השתא

בענגלא ובמון קרוב ובכללם

ר' אברהם אשר בן רבקה דויטש,
לרפואה שלימה

זכות רבינו הגה"ק ולימוד דברי תורתו תעמוד לכל
צאצאיו ולכל ישראל הנמצאים במקום סכנה לשוב
במהרה לביתם לחיים טובים ולשלום, אמן.

נא להתפלל לרפואת

ני"ג לרביט הגה"ק י"ע

הרה"ח ר' **הילל דוב** בן **חנה דבורה** הי"ו נאנין

בתוך שאר חולי ישראל

לקבלת הגליון בעז"ה מידי שבוע, וכן לקבלת גליונות קודמים נא לשלוח בקשה לכתובת: info@Kodesh-Hilulim.com

כמור"כ כל מי שיכול להעשיר ברעיונות ומאמרים וכדו' למטרות הגליון נא לשלוח לכתובת הנ"ל.